

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

ในการศึกษาด้านทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ของหมู่บ้านท่องเที่ยวโอท็อปเซรามิก บ้านศาลาเม็ง อำเภอกะคา จังหวัดลำปาง ได้กำหนดขอบเขตการศึกษา วิธีการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้จะทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อทำการสัมภาษณ์เฉพาะผู้ผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ ของหมู่บ้านท่องเที่ยวโอท็อปเซรามิก บ้านศาลาเม็ง อำเภอกะคา จังหวัดลำปาง

3.1.2 ขอบเขตประชากร

การศึกษากำหนดขอบเขตประชากร คือ ผู้ผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ของหมู่บ้านท่องเที่ยวโอท็อปเซรามิก บ้านศาลาเม็ง อำเภอกะคา จังหวัดลำปาง จำนวน 19 ราย เฉพาะผลิตภัณฑ์ที่มีการผลิตและจำหน่ายมากที่สุด ได้แก่ ถ้วยชามมีฝาปิด ถ้วยชุป และถ้วยกาแฟ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาศึกษามาวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ ณ เดือน มกราคม ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ.2552

3.2 วิธีการศึกษา

3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อสัมภาษณ์ผู้ผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ หมู่บ้านท่องเที่ยวโอท็อปเซรามิก บ้านศาลาเม็ง อำเภอกะคา จังหวัดลำปาง และเข้าร่วมสังเกตกระบวนการผลิตทุกขั้นตอนของการผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการผลิต ต้นทุนการผลิต และ ผลตอบแทนที่ได้รับ

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้อง มีแหล่งที่มาจากที่ต่าง ๆ ทั้งเอกสาร และ การค้นคว้า ผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลต้นทุนการผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่

ส่วนที่ 3 ข้อมูลผลตอบแทนการผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่

นอกจากนี้มีการสัมภาษณ์และเข้าสังเกตกระบวนการผลิตทุกขั้นตอน

3.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statics) ซึ่งประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) และสังเกตกระบวนการผลิตเพื่อนำมาจำแนกต้นทุนตามส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ จากผู้ผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ หมู่บ้านท่องเที่ยวโอท็อปเซรามิก บ้านศาลาเม็ง อำเภอกะลา จังหวัดลำปาง จำนวน 19 ราย

ส่วนที่ 2 ข้อมูลต้นทุนการผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่

ข้อมูลที่ผู้ศึกษานำมาวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ ได้จากการเก็บรวบรวมจากแบบสอบถามและสัมภาษณ์ ผู้ผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ หมู่บ้านท่องเที่ยวโอท็อปเซรามิก บ้านศาลาเม็ง อำเภอกะลา จังหวัดลำปาง ซึ่งต้นทุนที่ใช้ในการผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการลงทุน ต้นทุนในการผลิต และค่าใช้จ่ายดำเนินงาน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ค่าใช้จ่ายในการลงทุน

ค่าใช้จ่ายในการลงทุน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการลงทุนเริ่มแรกของการผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ ประกอบด้วย ค่าก่อสร้างอาคารโรงงาน ยานพาหนะ เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์ ในการผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ ประกอบด้วย ถังปั้นดิน เครื่องอัดดิน เครื่องปั้น เครื่องปี้ลมม เตาดเผา เป็นหมุน แม่พิมพ์ และรถเข็น

2. ต้นทุนในการผลิต

ต้นทุนในการผลิตประกอบด้วย ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง ต้นทุนค่าแรงงานทางตรง และต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิต การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลต้นทุนตั้งแต่เดือน มกราคม ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ.2552 และได้ใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลปีฐานสำหรับการคำนวณรายจ่ายในการดำเนินงานตลอดอายุโครงการ 10 ปี

3. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ประกอบด้วย ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมัน ค่าโทรศัพท์ และค่าวัสดุสำนักงานใช้ไป การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลต้นทุนตั้งแต่เดือน มกราคม ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ.2552 และได้ใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลปีฐานสำหรับการคำนวณรายจ่ายในการดำเนินงานตลอดอายุโครงการ 10 ปี

ส่วนที่ 3 ข้อมูลผลตอบแทนการผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่

ข้อมูลที่ผู้ศึกษานำมาวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ ได้จากการเก็บรวบรวมจากแบบสอบถามและสัมภาษณ์ ผู้ผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ หมู่บ้านท่องเที่ยวโอท็อปเซรามิก บ้านศาลาเม็ง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผลตอบแทน

ผลตอบแทน เป็นรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือน มกราคม ถึง เดือน ธันวาคม พ.ศ.2552 โดยแบ่งออกเป็นแต่ละผลิตภัณฑ์ คือ ถ้วยชามมีฝาปิด ขนาด 5 นิ้ว เท่ากับ 16 บาทต่อชิ้น ถ้วยชามมีฝาปิด ขนาด 6 นิ้ว เท่ากับ 22 บาทต่อชิ้น ถ้วยชามมีฝาปิด ขนาด 7 นิ้ว เท่ากับ 33 บาทต่อชิ้น ถ้วยชุป เท่ากับ 18 บาทต่อชิ้น ถ้วยกาแฟ เท่ากับ 18 บาทต่อชิ้น และได้ใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลปีฐานสำหรับการคำนวณรายจ่ายในการดำเนินงานตลอดอายุโครงการ 10 ปี

2. การวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทน

เมื่อได้ข้อมูลต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตผลิตภัณฑ์จะนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ โดยใช้อัตราส่วน ดังต่อไปนี้

2.1 อัตรากำไรสุทธิต่อต้นทุน หมายถึง อัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างกำไรที่เกิดขึ้นหลังจากหักค่าใช้จ่ายต่างๆ แล้วเทียบกับต้นทุนทั้งสิ้น

$$\text{อัตรากำไรสุทธิต่อต้นทุน} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ต้นทุนรวม}} \times 100$$

ต้นทุนรวม

2.2 อัตรากำไรสุทธิต่อค่าขาย เป็นการดำเนินงานของกิจการที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สะท้อนให้เห็นถึงผลตอบแทนที่เป็นกำไรสุทธิ ซึ่งเป็น

ความสามารถในการทำกำไรสุทธิจากรายได้หรือยอดขายทั้งหมด โดยจะวัดค่าในลักษณะที่ทำให้ทราบว่าการกำไรสุทธินั้นเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของยอดขาย คำนวณได้โดยการนำกำไรสุทธิ (Net Income) หารด้วยยอดขายสุทธิ (Net Sales)

$$\text{อัตรากำไรสุทธิต่อค่าขาย} = \frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{รายได้จากการขาย}}$$

3. ประมาณการในอนาคต

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลต้นทุนและผลตอบแทนในช่วงเดือน มกราคม ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ.2552 เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการคำนวณประมาณการต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ ว่ามีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรในอนาคต โดยจะเป็นการประมาณการเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากปีฐาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ประมาณการรายได้จากการจำหน่ายเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่

ผลตอบแทนจากการลงทุนผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ คือ รายได้จากการจำหน่ายเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ ซึ่งหมู่บ้านศาลาเม็ง เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวโอท็อปด้านเซรามิก มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชม และซื้อผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง สามารถประมาณการรายได้จากข้อมูลตั้งแต่ เดือน มกราคม ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ.2552 และจากการสัมภาษณ์ผู้ผลิตเครื่องใช้เซรามิก ชุดตราไก่ พบว่า มียอดขายเพิ่มขึ้นจากปีฐานประมาณร้อยละ 5 ของรายได้ในแต่ละปี

3.2 ประมาณการต้นทุนในการผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่

ต้นทุนในการผลิตประกอบด้วย ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง ต้นทุนค่าแรงงานทางตรง และต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิต ซึ่งประมาณการจากข้อมูลตั้งแต่เดือน มกราคม ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ.2552 และจากการสัมภาษณ์ผู้ผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ พบว่า

ค่าวัตถุดิบทางตรง คือ ค่าดิน ค่าสี ค่าน้ำเคลือบ ค่าแก๊ส มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปีฐานประมาณร้อยละ 3 ของค่าวัตถุดิบในแต่ละปี

ค่าแรงงานทางตรง คือ ค่าแรงงานแบบรายวัน และแบบรายชิ้น ซึ่งเจ้าของโรงงานเซรามิกเป็นผู้กำหนดอัตราค่าแรงงาน โดยจะปรับค่าแรงงานตามความเหมาะสมของฝีมือพนักงาน และระยะเวลาที่ใช้ในการผลิต ประกอบกับการพิจารณาค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้นด้วย โดยค่าแรงงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปีฐานร้อยละ 5 ของค่าแรงงานทางตรงแต่ละปี

ค่าใช้จ่ายในการผลิต คือ ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมัน ค่าซ่อมแซมเครื่องจักรและอุปกรณ์ ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ใช้ไป มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปีฐานประมาณร้อยละ 5 ของค่าใช้จ่ายแต่ละปี

3.3 ประมาณการค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ประกอบด้วย ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมัน ค่าโทรศัพท์ และค่าวัสดุอุปกรณ์ใช้ไป การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลต้นทุนตั้งแต่เดือน มกราคม ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ.2552 และจากการสัมภาษณ์ผู้ผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ มีแนวโน้มค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นจากปีฐานร้อยละ 3 ของค่าใช้จ่ายแต่ละปี

3.4 ประมาณการกระแสเงินสดรับสุทธิ

กระแสเงินสดรับสุทธิจากการลงทุนผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ คือ รายได้จากการจำหน่ายเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ หักด้วยค่าใช้จ่ายในการลงทุน ต้นทุนในการผลิต และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เป็นกระแสเงินสดรับสุทธิของการลงทุนผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่

4. การประเมินโครงการลงทุน

เมื่อได้ข้อมูลต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ จะนำข้อมูลดังกล่าวมาทำการประเมินโครงการลงทุน โดยใช้เครื่องมือทางการเงิน 3 วิธี ดังนี้

4.1 วิธีระยะเวลาคืนทุน (Payback Period Method : PB)

คือ จำนวนปีที่กิจการจะได้รับเงินที่ลงทุนเริ่มแรกของโครงการกลับคืนมา หรือระยะเวลาที่กระแสเงินสดสะสมของโครงการมีค่าเท่ากับศูนย์ การคำนวณหาระยะเวลาคืนทุนสามารถทำได้ ดังนี้ เมื่อเงินสดเข้าแต่ละปีเท่ากันทุกปี จำนวนได้จาก

$$\text{ระยะเวลาคืนทุน} = \frac{\text{เงินลงทุนเริ่มแรก}}{\text{เงินสดเข้าแต่ละปี}}$$

4.2 วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value Method : NPV)

การคำนวณหาผลต่างระหว่างมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตตามอัตราผลตอบแทนขั้นต่ำที่ต้องการหรือตามอัตราค่าของทุน (Cost of Capital) ที่ประมาณไว้กับเงินที่จ่ายลงทุนครั้งแรก โดยมีหลักในการพิจารณามูลค่าปัจจุบันสุทธิ ดังนี้

NPV เป็นบวก แสดงว่าควรลงทุน เนื่องจากค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดไหลเข้ามากกว่าค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดไหลออก

NPV เป็นศูนย์ แสดงว่าควรลงทุน เนื่องจากค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดไหลเข้าเท่ากับค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดไหลออก

NPV เป็นลบ แสดงว่า ไม่ควรลงทุน เนื่องจากค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดไหลเข้าน้อยกว่าค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดไหลออก

4.3 วิธีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงจากการลงทุน (Internal Rate of Return Method : IRR)

เป็นการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนที่จะได้รับจากการลงทุนในโครงการ อัตราผลตอบแทนที่ได้นี้ จะเป็นอัตราที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ เท่ากับเงินลงทุนครั้งแรก การประเมินค่าของโครงการลงทุนตามวิธีผลตอบแทนที่แท้จริง (IRR) จะพิจารณาโครงการที่มีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงสูงกว่า อัตราผลตอบแทนขั้นต่ำที่ต้องการจากการลงทุน แต่ถ้าอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง คำนวณได้ต่ำกว่า ก็ไม่ควรตัดสินใจลงทุนในโครงการ นั้น

บทสรุป

ในการศึกษาครั้งนี้จะเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อสัมภาษณ์ผู้ผลิตเครื่องใช้ เซรามิกชุดตราไก่ ในส่วนเนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย ต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ ของหมู่บ้านท่องเที่ยวโอท็อปเซรามิก บ้านศาลาเมือง อำเภอกะคา จังหวัดลำปาง ซึ่งประกอบด้วย ถ้วยชามมีฝาปิด ขนาด 5 นิ้ว ถ้วยชามมีฝาปิด 6 นิ้ว ถ้วยชามมีฝาปิด 7 นิ้ว ถ้วยชุป และถ้วยกาแฟ จากนั้นทำการวิเคราะห์อัตรากำไรสุทธิต่อต้นทุน อัตรากำไรสุทธิต่อค่าขาย และอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน โดยทำการประมาณการรายได้ค่าใช้จ่ายในอนาคตตลอดอายุโครงการ 10 ปี เพื่อนำข้อมูลมาคำนวณหาระยะเวลาคืนทุน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ และอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง